

Vyvěšeno : 10.11.2010

Sejmuto : 24.11.2010

59A 85/2010-56

U s n e s e n í

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Kosteleckého a soudců Mgr. Lucie Trejbalové a JUDr. Pavla Vacka v právní věci navrhovatele **Jiřího Bursy**, bytem Jindřichovice pod Smrkem č. 292, proti odpůrci **Městskému úřadu Nové Město pod Smrkem**, se sídlem Palackého č.280, Nové Město pod Smrkem jako registračnímu úřadu, o návrhu na vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva obce Jindřichovice pod Smrkem konaných ve dnech 15. a 16. října 2010,

t a k t o :

- I. Návrh na vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva obce Jindřichovice pod Smrkem **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění :

Jiří Bursa, trvale bydlící v obci Jindřichovice pod Smrkem, kandidát volební strany Prosperita, podal v zákonné lhůtě návrh na vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva obce Jindřichovice pod Smrkem. Svůj návrh, doprovázený kopií volebního lístku, opřel o následující výtky. 1) V době přípravy voleb nebyl volebnímu zmocněnci strany Prosperita doručen koncept volebního lístku k ověření, ač to ukládá ust. § 25 odst.3) z.č. 491/2001 Sb. Tím došlo k tomu, že na volebním lístku byly vytištěny na první straně jen dva sloupce kandidátů a na straně druhé třetí sloupec s kandidáty volební strany Prosperita, ačkoli podle zkušeností by se na jednu stranu vešly všechny tři sloupce. V záhlaví druhé strany nebyly vytištěny údaje podle § 25 odst.2) cit. zákona a tím došlo k vytvoření zmatečné pozice zejména v případě, kdy bylo více hlasovacích lístků, protože se konaly současně volby do senátu. 2) Bylo porušeno i ust. § 18 odst.3) téhož zákona, neboť předseda komise nebyl losován ale jmenována shodou okolností se stal předsedou zmocněnec volební strany, za kterou kandidují starosta a místostarosta. 3) K porušení ust. § 33 odst.7) cit. zákona došlo tím, že byla umožněna volba mimo územní obvod volebního okrsku, konkrétně v Nemocnici Frýdlant. 4) Pečetící pásky a razítka byla v noci z pátku na sobotu volně uložena na okenním

Sejmuto : 24.11.2010**59A 85/2010**

parapetu před volební místností. Přístupu k urně, obálkám, lístkům a pečeticím pomůckám bránilo jen uzamčení hlavních dveří obecního úřadu, od kterých má klíče mnoho osob i mimo zaměstnance úřadu, tyto dveře nebyly zapečetěny. Vzniká tak oprávněné podezření, že někdo mohl výrazně ovlivnit volební výsledek. 5) Volební místnost byla otevřena bez účasti všech členů komise před stanovenou dobou, tedy před osmou hodinou a nebylo tak umožněno všem členům komise překontrolovat neporušené zapečetění. V doplňku svého návrhu předkládá volební výsledky jednotlivých volebních stran (Jindřichovický patriot, Občanská beseda a Prosperita) s tím, že podle jeho názoru byla Prosperita poškozena o jeden mandát tím, že jeden volič volil ve frýdlantské nemocnici. Má zato, že byla oficiálním volebním softwarem poškozena, neboť ten zřejmě odchyly ignoruje či upravuje. Manipulace ohledně pečetění místnosti a snadnějšího přístupu k do volební místnosti mimo dobu voleb posiluje jeho obavy, zejména když se objevila informace o tom, že bezprostředně po volbách v roce 2002 byly volební materiály likvidovány.

Registrační úřad – Městský úřad v Novém Městě pod Smrkem ve svém vyjádření ze dne 1.11.2010 uvedl, že správnost údajů o volební straně a kandidátech překontrolovali na obecním úřadě v Jindřichovicích pod Smrkem a po schválení byly lístky předány k tisku. Oboustranné vytištění lístku je v souladu se z.č.491/2001 Sb., což potvrdil i JUDr. Henych odbor všeobecné správy MV. Námitku p.Bursy nemohli řešit, neboť lístky již byly vytištěné a doručené voličům. Ve volebních místnostech nebyly kontrolou zjištěny závady. Zástupce volební strany Prosperita byl členem okrskové volební komise a proto mohl své námitky vznést, což zřejmě neučinil.

Předseda volební komise Otto Novotný a místopředsedkyně volební komise Zdeňka Kalousová ve svém společném vyjádření, doloženém i volební dokumentací, s výjimkou volebních lístků, se k návrhu vyjádřili v následujícím směru. V průběhu voleb, a to vyplynulo i ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č.1 obce Jindřichovice pod Smrkem, žádný z voličů ani ze členů volební komise, a členkou volební komise byla i volební zmocněnec strany Prosperita Pavlína Bursová, neuplatnil námitky proti průběhu voleb. Je pravdou, že jeden občan volil v Nemocnici Frýdlant s ohledem na svůj zdravotní stav, tj. mimo území volebního okrsku, o užití přenosné volební schránky hovoří i citovaný zápis o průběhu voleb. Za současné přítomnosti všech členů volební komise byla volební schránka přelepena a opatřena razítkem a tyto pomůcky si po tomto úkonu vzal předseda komise Otto Novotný a je vyloučeno, že byly ponechány na parapetu přes noc. Dne 16.10.2010 byla místnost odpečetěna a odemčena v 07:57 hod. ještě v nepřítomnosti P.Bursově, ta se ale vzápětí dostavila tak, že do volební místnosti vešli již všichni členové komise a Pavlína Bursová tak byla přítomna odpečetění volební schránky.

Soud vyzval k právu se k návrhu vyjádřit i nově zvolené zastupitele. Z nich jen Pavel Novotný, Petr Forman, Lubomír Ležovič, Luboš Mauer a Michal Krause, všichni z volební strany Jindřichovický patriot, podali svá vyjádření. Pavel Novotný v závěru svého vyjádření hovoří o pouhé účelovosti podaného návrhu. V detailech podrobněji sděluje, že pořadí kandidátních listin je dáno losem. Je pravdou, že jeden volič volil v nemocnici mimo okrsek, ale umožnění volby bylo motivováno snahou mu vyhovět a umožnit mu volit. Manipulace

Sejmuto : 24.11.2010**59A 85/2010**

s hlasovacími lístky je vyloučena a popisuje proces, který takové manipulaci brání. Dále poukazuje na to, že nikdo nevznesl námitky proti průběhu voleb či hlasování.

Petr Forman jen krátce a bez dalšího uvedl svůj zásadní nesouhlas s důvody, uvedenými v návrhu J. Bursy. Lubomír Ležovič, Luboš Mauer a Michal Krause shodně uvádějí, že si nejsou vědomi žádných vad, pro které by bylo možno výsledky voleb zpochybňovat. Všichni tři zdůrazňují, že volební strana Prosperita měla svého zástupce ve volební komisi, byla jí manželka navrhovatele Jiřího Bursy (Michal Krause), což bylo jistě zárukou, že bude jeho zájmy hájit co nejlépe. Pokud mělo dojít k chybám, mělo se to řešit hned. Volební komise je uceleným orgánem, který dohlíží na spravedlivý průběh voleb (Luboš Mauer) a pokud nikdo žádnou výtku neuplatnil, pak návrh se jeví jako účelový. Umožnění volby v nemocnici bylo především projevem snahy umožnit občanu odvolit (Lubomír Ležovič).

Soud přezkoumal odůvodněnost podaného návrhu, když před tím ověřil, že návrh byl podán oprávněnou osobou a v zákonné lhůtě k tomu určené, a dospěl k následujícím závěrům.

Předně podle jeho obsahu soud konstatuje, že návrh ze dne 25.10.2010 je návrhem na vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva obce Jindřichovice pod Smrkem podle § 90 z.č.150/2002 Sb., soudního řádu správního (s.ř.s.).

Z ust. § 90 odst.1) s.ř.s. s přihlédnutím k § 60 odst.2) z.č.491/2001 Sb., volebního zákona (VZ) návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Tzn., že A) musí být zjištěna nezákonnost, tj. porušení některého z ustanovení volebního zákona, B) vztah mezi touto nezákonností a výsledkem volby a C) nezákonnost musí být natolik intenzivní, aby závažnost porušení zákona výrazně zpochybnilo volby jako takové či volbu kandidáta tak, jak má na mysli i usnesení Nejvyššího správního soudu čj. Vol 13/2004-91.

Přezkoumáním věci soud zjistil, že sice k porušení zákona (č.491/2001 Sb.) došlo, avšak způsobem nikoli tak intenzivním, aby bylo možno vyslovit neplatnost voleb. Nelze v této souvislosti odhlédnout od toho, že ani sám navrhovatel Jiří Bursa ve svém návrhu ze dne 25.10.2010 netvrdí, že došlo k reálnému zkreslení volebních výsledků, ale pouze na nepravosti upozorňuje. Až v doplňku návrhu poukazuje na algoritmus počítání volebních výsledků s tím, že početní operace je dána oficiálním softwarem. I ve své výtce uvedené pod bodem 4) a 5) návrhu netvrdí s určitostí, v jakém směru mělo ke zkreslení volebních výsledků dojít a kdo byl postiženým, ale jen v rovině obecně poukazuje na možnost ovlivnění volebního výsledku. Z podaného návrhu a ani z listin, vážících se k volbám do zastupitelstva obce Jindřichovice pod Smrkem ve dnech 15. až 16.10.2010, nevyplynuly ani indicie, které by reálně poukázaly na to, že v průběhu těchto voleb byly porušeny základní ústavní principy (čl.102 odst.1 Ústavy ČR a s ním souladné ust. § 2 VZ) spočívající v umožnění tajného hlasování na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Tzn., v průběhu řízení před soudem nevyplynulo ani sebemenší podezření, že by vůle voliče byla jakkoli nezákonným zásahem zvenčí korigována a zkreslována, a to případným zásahem do obsahu volební schránky.

Sejmuto : 24.11.2010**59A 85/2010**

Podle ust. § 25 odst.3), věta poslední, VZ je zmocněnec volební strany oprávněn před jeho vytištěním údaje o volební straně a kandidátech na hlasovacím lístku zkontrolovat. Jedná se ale o opatření v podstatě „pořádkové“ míněné čistě jako včasná ochrana proti chybným údajům na lístku. Skutečnost, že takové vady na hlasovacím lístku zjištěny nebyly, vyplývá nejen z listin ale z obsahu samotného návrhu J. Bursy, a pokud skutečně nebyl hlasovací lístek za dané situace předložen ke kontrole volebnímu zmocněnci předem, pak to nemělo vliv na průběh a výsledek volby. Hlasovací lístky mohou být podle § 25 odst.4) VZ tištěny oboustranně, tak také vyhotoveny byly, a soud ve způsobu vytištění lístků neshledal nezákonnosti. Pro úplnost je třeba v reakci na výtku navrhovatele dodat, že voliči byli s hlasovacími lístky seznámeni s dostatečným předstihem a s ohledem na vlastnosti, které musí fyzická osoba splnit, aby byla nositelem aktivního volebního práva (§ 4 VZ), lze spravedlivě na každém voliči požadovat, aby realizaci svého práva věnoval patřičnou pozornost, a to i když se současně konají volby do více zastupitelských sborů.

Pokud by byla prokázána vada v postupu podle § 18 odst.3 VZ, a existenci tohoto vadného postupu nikdo výslovně nepopřel, pak se jistě jedná o porušení volebního zákona, avšak jak soud zjistil, ani tato vada v kontextu průběhu voleb neměla vliv na výsledek voleb, nebyla vytykána voliči ani zástupci (zmocněnci) volebních stran, a ust. § 17 odst.1 písm.c) cit. zákona nevylučuje z členství (a tudíž i z předsednictví) okrskové volební komise zmocněnce volební strany. Ani sám navrhovatel netvrdí, že by taková vada měla reálný vliv na průběh voleb a hlasování a také Pavlína Bursová jako členka volební komise a zmocněnec volební strany Prosperita žádnou vadu nenamítala, tudíž absenci hlasování o předsedovi volební komise za zásadní vadu nepovažovala. Stále platí obecná zásada, že prioritou je řešení nedostatků hned po jejich výskytu, na to má volební zákon své nástroje, kterých může být užito k nápravě vad „na místě“. Pro úplnost soud dodává, že zaujal shodné stanovisko jako Krajský soud v Hradci Králové v usnesení čj. 30 Ca 83/2006-24 ze dne 16.11.2006.

Není sporu o výkladu ust. § 33 odst.7) VZ, podle kterého není voliči umožněno, aby volil mimo územní obvod volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. Toto „teritoriální“ omezení nezpochybňuje ani registrační úřad a ani další účastníci. V dané věci je doloženo, že volební komise (volebního okresku č.1 Jindřichovice pod Smrkem) umožnila volit i občanu, který byl hospitalizován mimo území okrsku v Nemocnici Frýdlant. Jedná se o porušení volebního zákona, avšak v příčinné souvislosti s tímto porušením zákona nedošlo k narušení základních volebních zásad (již výše zmíněné ust. § 102 odst.1 Ústavy ČR) a ust. § 2 VZ), a bylo vyhověno jen přání voliče vyslovit svůj postoj při volbách. Soud zde pro úplnost poukazuje i na ust. § 41) téhož zákona, ve kterém jsou taxativně vyjmenovány vady, které činí hlas voliče neplatným a porušení ust. § 33 odst.7) VZ není jedním z těchto zákonných důvodů. Je dlužno připomenout, že se jedná jen o jediný voličský hlas, který by s ohledem na celkový výsledek voleb nebyl sto výsledek zvrátit. Mezi počtem hlasů odevzdaných kandidátům strany Jindřichovický patriot a kandidátům strany Prosperita je takový rozdíl, který činí námitku o jiném výsledku volby plně iluzorní, ať by byl hlas získaný volbou v nemocnici přičten komukoli (v to počítaje i stranu Občanská beseda). Protože nelze dokazování zaměřit ke zjišťování, koho volil občan, volící v nemocnici (§ 2 VZ – tajné hlasování) pokud byl ovšem jeho hlas platný (§ 41 VZ), což též zjistit nelze, pak by při

Sejmuto : 24.11.2010**59A 85/2010**

čistě formalistickém a tudíž duchu volebního zákona neodpovídajícím postupu přicházelo v úvahu jen opakování voleb. Zákonné důvody k opakování voleb, a to zjevně vyplývá z výše uvedeného, ale dány nejsou. Volby do zastupitelstev obcí mají svá specifika spočívající mj. i v tom, že neumožňují volit na základě voličského průkazu jako při volbě do parlamentu (§ 6a z.č.247/1995 Sb.). Smyslem ust. § 33 odst.7) VZ podle názoru zdejšího soudu především je, aby volič nebyl oprávněn vyžadovat součinnost „teritoriálně“ příslušné volební komise i za situace, kdy je od územního obvodu „svého“ volebního okrsku (i) podstatně vzdálen. To by mohlo reálně vést k vážnému narušení práce volební komise. V dané věci tento jediný volič volit před „svou“ volební komisí a své právo volit mohl realizovat zákonně konformním způsobem, a jen jedinou vadou je, že volil mimo své volební teritorium. Jinými slovy to znamená, že pokud je zjištěno, že a) svobodný projev vůle voličů nebyl nikterak narušen a zkorigován a b) pokud je i ověřeno, že volební výsledek byl zjištěn v souladu se zákonnými hledisky a zákonnými postupy, pak drobné a nikoli podstatné porušení volebního zákona, a o takový případ zde jde, není zákonným důvodem pro zrušení voleb a jejich opakování. S tím související otázka volebního algoritmu, kterou nastoluje navrhovatel, je otázkou platné zákonné úpravy (§ 45 VZ) a soud je povinen zákonné ustanovení respektovat.

Ani ve svých výtkách, uvedených pod body 4 a 5) návrhu, netvrdí J. Bursa, jak a v jakém rozsahu byly vytčené vady způsobitelné ovlivnit výsledek voleb či volby kandidáta. Není pochyb o tom, že k zamezení nezákonného zásahu do průběhu hlasování a voleb slouží nástroje, uvedené v i ust. § 37) VZ a je zřejmé z podkladů, které měl soud dispozici, že k pochybení nedošlo. Zmíněné zákonné ustanovení hovoří o kontrole neporušenosti volební schránky (popř. i přenosné) a nikoli o kontrole zajištění dveří místnosti. Byť ani zde navrhovatel netvrdí a nedokládá, že došlo k nezákonnému zásahu. Z listin (z vyjádření předsedy komise a místopředsedkyně komise) je naopak zjištěno, že Pavlína Bursová byla jako ostatní členové volební komise přítomna kontrole a rozpečetění volební schránky ráno dne 16.10. Nelze vytýkat volební komisi, že odpečetila a odemkla dveře volební místnosti v 07,57 hod. tohoto dne ještě bez přítomnosti Pavlíny Bursové, neboť si byla vědoma práva voliče volit již v 08,00 hod. Razítko bylo přes noc pod kontrolou, nikoli ponechané na parapetu a soud neměl důvodu nevěřit zmíněným vyjádřením, když navíc ani navrhovatel svá tvrzení nedokládá konkrétními objektivními důkazy. Z vyjádření a z volebních dokladů nevyplývá sebemenší podezření, že by kdokoli od 22 :00 hod dne 15.10.2010 do 08 :00 hod. dne 16.10.2010 a až do skončení voleb manipuloval s hlasovacími lístky, uloženými ve volební schránce či projevil jinou aktivitu, směřující k ovlivnění výsledku hlasování. Sám navrhovatel potvrzuje, že veškeré doklady i s volební schránkou, páskou a razítky byly pod uzamčením. Soud proto nemohl těmto žalobním námitkám přiznat důvodnost.

Soud se nezabýval navrhovatelovým odkazem na volby v roce 2002, ty jsou uzavřeny a argumentace dřívějšími volbami jsou jen pouhou spekulací, nemající žádný význam pro posouzení průběhu voleb nyníjších.

Soud proto v závěrečném shrnutí konstatuje, že některé z vad, vytykaných navrhovatelem, byly zjištěny. Nejednalo se ale o nezákonnosti takové intenzity, které by byly sto ovlivnit průběh a výsledek voleb. Ohledně dalších navrhovatelových námitek, jak opět

Sejmuto : 24.11.2010**59A 85/2010**

vyplývá z výše uvedeného, soud konstatuje, že existenci nezákonného postupu a tím i ovlivnění voleb navrhovatel neprokázal. Přitom s povinností navrhovatele tvrdit porušení zákona je spjata i povinnost tvrzení prokázat (§ 65 a § 71 s.ř.s.).

Soudu proto nezbylo, než návrh J. Bursy pokládat za nedůvodný a jako takový jej zamítnout.

Podle § 93 odst.4) s.ř.s. soud rozhodl i tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť zákon právo na takovou náhradu ve věcech volebních nepřipouští.

P o u ě n í: proti tomuto usnesení není žádný řádný opravný prostředek přípustný.

V Liberci dne 9. listopadu 2010

Mgr. Karel Kostecký, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení :
Zita Frydrychová